

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAŠČITI ŽIVALI

1. člen

V Zakonu o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo) se v prvem odstavku 1. člena beseda »poskusov« nadomesti z besedo »postopkov«.

V tretjem odstavku se prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»– Direktivo Sveta 98/58/ES z dne 20. julija 1998 o zaščiti rejnih živali (UL L št. 221 z dne 8. 8. 1998, str. 23), zadnjič spremenjeno z Uredbo (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmih, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmaceutskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (UL L št. 95 z dne 7. 4. 2017, str. 1);«.

Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»S tem zakonom se ureja izvajanje naslednjih uredb:

– Uredbe Sveta (ES) št. 1/2005 z dne 22. decembra 2004 o zaščiti živali med prevozom in postopki, povezanimi z njim, in o spremembi Direktiv 64/432/EGS in 93/119/ES ter Uredbe (ES) 1255/97 (UL L št. 3 z dne 5. 1. 2005, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmih, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmaceutskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (UL L št. 95 z dne 7. 4. 2017, str. 1);

– Uredbe Sveta (ES) št. 1099/2009 z dne 24. septembra 2009 o zaščiti živali pri usmrtni (UL L št. 303 z dne 18. 11. 2009, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmih, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmaceutskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS (UL L št. 95 z dne 7. 4. 2017, str. 1).«.

2. člen

5. člen se spremeni tako, da se glasi:

»5. člen

V tem zakonu uporabljeni izrazi pomenijo:

1. dobaviteljska organizacija laboratorijskih živali (v nadaljnjem besedilu: dobaviteljska organizacija) je fizična ali pravna oseba (razen vzrejne organizacije laboratorijskih živali), ki dobavlja živali z namenom njihove uporabe v postopkih ali v znanstvenoraziskovalnem ali izobraževalnem delu na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali;
2. dovoljenje za projekt je odločba upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, o odobritvi projekta v okviru katerega se izvajajo postopki na živalih (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje);
3. hišne živali so psi, domače mačke, sobne ptice, mali glodavci, terarijske, akvarijske in druge živali, ki so namenjene za družbo, varstvo ali pomoč človeku;
4. javno mesto je javni kraj, kot je opredeljen v zakonu, ki ureja varstvo javnega reda in miru, razen površin, na katerih ni oziroma ni pričakovati večjega števila ljudi;
5. javno zbiranje pomeni organiziran javni shod ali organizirano javno prireditev, kot ju opredeljuje zakon, ki ureja javna zbiranja (na primer razstave, tekmovanja in predstave);
6. laboratorijske živali so živali, ki se vzrejajo z namenom njihove uporabe v postopkih ali v znanstvenoraziskovalnem ali izobraževalnem delu na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali;
7. motnja v obnašanju je oblika obnašanja, ki glede na pogostnost ali potek odstopa od obnašanja pripadnikov iste vrste živali v razmerah, ki jim dovoljujejo v celoti razviti vrsti značilno obnašanje;
8. načelo 3R je skupek načela zamenjave uporabe živali v postopkih z metodami, ki ne zahtevajo njihove uporabe, načela uporabe čim manjšega števila živali v postopkih in načela izboljšanja pogojev reje in oskrbe živali v postopkih ter izvajanja postopkov;
9. nevaren pes je poleg psa, ki izpolnjuje pogoje za nevarno žival, tudi pes, ki je ugriznil človeka oziroma žival. Za nevarne pse se ne štejejo:
  - službeni policijski ali vojaški psi, katerih ugriz je posledica izvajanja službene dolžnosti;
  - psi, katerih ugriz je posledica nedovoljenega vstopa osebe v objekt ali na ograjeno zemljišče, ki je na vhodu označeno z opozorilnim znakom;
  - psi, katerih ugriz je posledica ravnanja z njimi med veterinarskimi posegi;
  - psi, ki še niso dopolnili devet mesecev in so v tem obdobju ugriznili enkrat, datum skotitve psa pa je bil vnesen v centralni register psov že pred ugrizom;
10. nevarne živali so živali, ki ogrožajo okolico zaradi svoje neobvladljivosti oziroma kažejo napadalno vedenje do človeka;
11. nezdružljive živali pri nastanitvi so živali, ki si lahko medsebojno povzročijo nezaželeno bregost, poškodbe ali smrt;
12. omamljanje živali je kakršen koli dovoljeni postopek, ki povzroči stanje neobčutljivosti, ki traja, dokler žival ni mrtva, in se ji tako prihrani trpljenje, ki se mu je mogoče izogniti;
13. pes pomočnik invalidov je pes, ki je šolan ali je v postopku šolanja za pomoč invalidom in spremlja invalidno osebo ali svojega trenerja;
14. pes vodič slepih je pes, ki je šolan ali je v postopku šolanja za vodenje slepih in spremlja slepo ali slabovidno osebo ali svojega trenerja;
15. postopek na živali pomeni postopek iz 1. točke 3. člena Direktive 2010/63/EU;
16. živali v postopkih so živali, ki se uporabljajo ali so namenjene za uporabo v postopkih, vključno z larvalnimi oblikami, ki se samostojno prehranjujejo, in fetalnimi oblikami sesalcev od zadnje tretjine normalnega prenatalnega razvoja ter zgodnejše razvojne stopnje živali, če se jih pusti pri življenju po tej razvojni stopnji in bodo zaradi izvedenih postopkov občutile bolečine, trpljenje, stisko ali trajne poškodbe, potem ko dosežejo to razvojno stopnjo. Za živali v postopkih se štejejo tudi živi glavonožci, ki se uporabljajo ali so namenjeni za uporabo v postopkih;
17. prevoz živali je postopek, povezan s premeščanjem živali s prevoznim sredstvom, in traja od natovarjanja živali v kraju izvora do raztovarjanja živali v namembnem kraju;
18. pristojna veterinarska organizacija je veterinarska organizacija s koncesijo za cepljenje psov proti steklini v skladu z zakonom, ki ureja veterinarstvo;
19. projekt je program dela, ki ima opredeljen znanstveni cilj in vključuje posamezen postopek, serijo postopkov ali več serij postopkov na živalih;
20. prostoživeče živali so živali prostoživečih živalskih vrst, kot jih določa zakon, ki ureja ohranjanje

narave;

21. rejne živali so kopitarji, parkljarji, perutnina, kunci, kožuharji in druge živali, ki se vzrejajo ali redijo za proizvodnjo hrane, volne, kož, krzna ali za druge gospodarske namene;

22. skrbnik živali je pravna ali fizična oseba, ki odgovarja za žival, ne glede na to, ali je njen lastnik ali zanjo le skrbi. Skrbnik zapuščene živali je imetnik zavetišča oziroma občina, če ne zagotovi zavetišča;

23. snemanje pomeni postopek izdelave posnetka v komercialne namene, v katerem vodeno nastopajo živali;

24. tehnopatije so poškodbe ali bolezenske spremembe, ki nastanejo neposredno ali posredno zaradi neustreznega bivališča, opreme ali sistema reje;

25. trpljenje živali so bolečine, strah, poškodbe, pohabljenje, degeneracija, hiranje ali obolevanje ter čezmerno in nepotrebno vznemirjanje, ki jih povzroči človek;

26. ugriz je poškodba živali ali človeka, ki jo povzroči pes z zobmi, pri čemer pride do prekinitve kontinuitete kože ali sluznice;

27. uporabniška organizacija živali v postopkih (v nadaljnjem besedilu: uporabniška organizacija) je fizična ali pravna oseba, ki uporablja živali v postopkih;

28. usmrčitev živali je predpisan postopek odvzema življenja živali;

29. vzrejna organizacija laboratorijskih živali (v nadaljnjem besedilu: vzrejna organizacija) je fizična ali pravna oseba, ki vzreja oziroma redi živali iz Priloge 1 Direktive 2010/63/EU z namenom njihove uporabe v postopkih ali za znanstvenoraziskovalno ali izobraževalno delo na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali, ali prednostno za te namene vzreja druge živali, bodisi za dobiček ali ne;

30. zakol živali je usmrčitev živali za prehrano ljudi. Obredni zakol živali je zakol živali z verskim obredom;

31. zapuščene živali so najdene, oddane ali odvzete hišne živali razen prostoživečih živali;

32. zavetišče je objekt, v katerem se poskrbi za pomoč, oskrbo in namestitvev zapuščenih živali;

33. živali so živi vretenčarji razen človeka.«.

3. člen

V prvem odstavku 6. člena se besedilo »tretjega meseca« nadomesti z besedilom »osmega tedna«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Lastnik psa mora lastništvo mladiča prijaviti pristojni veterinarski organizaciji najpozneje do dopolnjenega osmega tedna starosti mladiča. Novi lastnik psa mora lastništvo psa prijaviti v sedmih dneh od njegove pridobitve.«.

4. člen

Za 6. členom se doda nov 6.a člen, ki se glasi:

»6.a člen

Lastništvo mačke se izkazuje z označitvijo mačke z mikročipom ter vpisom mačke in lastnika v centralni register psov ob smiselni uporabi prve in tretje alineje tretjega odstavka ter četrtega, petega, šestega in osmega odstavka prejšnjega člena.

Način označitve mačke in podrobnejše podatke o mački in njenem lastniku, ki se vodijo v centralnem registru psov, predpiše minister.«.

5. člen

Za 11. členom se doda nov 11.a člen, ki se glasi:

»11.a člen

Uprava z odločbo v upravnem postopku ugotovi, da je pes nevaren, in ga v centralnem registru psov označi kot nevarnega.

Pritožba zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ne zadrži izvršitve.«.

6. člen

V 20.a členu se besedilo »poskusne živali« v vseh sklonih in številih nadomesti z besedilom »živali v postopkih« v ustreznih sklonih in številih.

7. člen

Za 20.a členom se doda nov 20.b člen, ki se glasi:

»20.b člen

Osebe, ki v odobrenih organizacijah opravljajo naloge oskrbe ali usmrtitve živali, izvajajo postopke na živalih, načrtujejo in vodijo projekte, ter osebe, ki skrbijo za dobrobit živali, morajo biti ustrezno izobražene in usposobljene.

Usposabljanje oseb iz prejšnjega odstavka obsega teoretični in praktični del ter pisno preverjanje znanja. Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, vodi evidenco o opravljenem pisnem preverjanju znanja z naslednjimi podatki: osebno ime, naslov prebivališča, datum rojstva, stopnja izobrazbe, vrsta in vsebina usposabljanja ter datum usposabljanja in zaporedno številko potrdila.

Usposabljanje lahko izvajajo pravne ali fizične osebe, ki so registrirane za dejavnost izobraževanja in izpolnjujejo pogoje glede strokovne usposobljenosti predavateljev, glede prostorov in opreme, ter predložijo program usposabljanja, ki ga odobri upravni organ, pristojen za veterinarstvo. O izvedenih usposabljanjih morajo voditi evidenco, ki vsebuje naslednje podatke o udeležencih usposabljanj: osebno ime, naslov prebivališča, datum rojstva, stopnjo izobrazbe, vrsto in vsebino usposabljanja ter datum usposabljanja in zaporedno številko potrdila o zaključenem usposabljanju.

Strokovnjak za dobrobit živali iz drugega odstavka prejšnjega člena vodi evidenco o vseh usposobljenih osebah, ki delajo z živalmi v postopkih, z naslednjimi podatki: osebno ime, stopnja izobrazbe, datum usposabljanja in zaporedna številka izdanega potrdila o zaključenem usposabljanju.

Podrobnejše pogoje glede usposabljanj, predavateljev, vsebine programa usposabljanja ter vodenja in vsebine evidenc o usposobljenih osebah, evidenc o izvedenih usposabljanjih in opravljenih izpitih predpiše minister.

8. člen

Prvi odstavek 21. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Postopke na živalih lahko izvajajo le uporabniške organizacije, ki so odobrene v skladu z 20.a členom tega zakona in imajo dovoljenje upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo.«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»O vlogi za dovoljenje odloči upravni organ, pristojen za veterinarstvo, po pridobitvi ocene etične komisije iz 23. člena tega zakona o utemeljenosti in obsegu predlaganega projekta. V dovoljenju se navedejo uporabniška organizacija in sedež, oseba, odgovorna za izvajanje projekta v skladu z izdanim dovoljenjem, lokacije, kjer se bo projekt izvajal, pogoji, pod katerimi je dovoljeno izvesti predlagane postopke, in morebitna zahteva za retrospektivno oceno projekta. Dovoljenje se izda za omejen čas glede na namen projekta in najdlje za pet let.«.

Šesti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Dovoljenje se odvzame, če uporabniška organizacija projekt izvaja v nasprotju z izdanim dovoljenjem in to ogroža dobrobit živali. Če ugotovljene nepravilnosti ne ogrožajo dobrobiti živali, upravni organ, pristojen za veterinarstvo, uporabniški organizaciji odredi ukrepe in rok za odpravo nepravilnosti. Če

uporabniška organizacija v odrejenem roku ne odpravi nepravilnosti, se ji dovoljenje odvzame. Odvzem dovoljenja ne sme neugodno vplivati na dobrobit živali, ki se uporabljajo ali so se nameravale uporabiti v postopkih v okviru projekta, za kar je odgovoren vodja projekta. Uporabniška organizacija lahko ponovno zaprosi za dovoljenje po treh mesecih od izvršljivosti odločbe o odvzemu dovoljenja.«.

V tretjem, četrtem, petem in sedmem odstavku se črta besedilo »za poskus«.

9. člen

21.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»21.a člen

Postopke na živalih je dovoljeno izvajati le za naslednje namene:

- a) temeljne raziskave;
- b) translacijske ali uporabne raziskave s katerim koli od naslednjih ciljev:
  - odvrčanje, preprečevanje, diagnosticiranje ali zdravljenje bolezni, slabega zdravstvenega stanja, drugih bolezenskih sprememb ali njihovih učinkov pri človeku, živalih ali rastlinah,
  - ocena, odkrivanje, uravnavanje ali spreminjanje fizioloških stanj pri človeku, živalih ali rastlinah,
  - dobrobit živali in izboljšanje proizvodnih pogojev za živali iz vzreje za kmetijske namene;
- c) razvoj, izdelava ali preskušanje kakovosti, učinkovitosti in varnosti zdravil, živil in krme ter drugih snovi ali izdelkov za doseganje cilja iz prejšnje točke;
- č) zaščita naravnega okolja zaradi varovanja zdravja ali dobrobiti ljudi ali živali;
- d) raziskave, usmerjene v ohranjanje živalskih vrst;
- e) visokošolsko izobraževanje v skladu z 22. členom tega zakona ter usposabljanje za pridobitev, ohranjanje ali izboljšanje strokovnega poklicnega znanja;
- f) sodnomedicinske raziskave.

Za postopek na živali se ne štejejo neeksperimentalne kmetijske prakse, neeksperimentalne klinične veterinarske prakse, veterinarska klinična preskušanja, potrebna za izdajo dovoljenja za promet z zdravilom za uporabo v veterinarski medicini, prakse, ki se izvajajo za namene priznane reje živali, in prakse, ki se izvajajo predvsem za namene identifikacije živali.

Za izdajo dovoljenja mora postopek izpolnjevati naslednje splošne pogoje:

- izvaja se v okviru projekta;
- izvaja se znotraj uporabniške organizacije, razen če upravni organ, pristojen za veterinarstvo, dovoli odstopanje na podlagi znanstvene utemeljitve;
- izvaja se pod splošno ali lokalno anestezijo živali v postopkih, razen če je to neprimerno glede na namen postopka in se uporablja analgezija ali druga ustrezna metoda za zagotovitev, da sta trpljenje in stiska živali v postopkih čim manjša;
- izvaja se na laboratorijskih živalih, ki izvirajo iz vzrejne organizacije, razen če upravni organ, pristojen za veterinarstvo, dovoli odstopanje na podlagi znanstvene utemeljitve;
- upošteva se načelo 3R;
- za izvajanje postopka, oskrbo živali v postopkih ter usmrtilcev živali v postopkih je na kraju samem na voljo dovolj osebja, ki je ustrezno izobraženo in usposobljeno;
- uporabniška organizacija zagotovi ustrezne naprave in opremo za učinkovito in nemoteno izvajanje postopkov.

Postopek na živali ni dovoljen:

- če povzroča hudo trpljenje ali stisko, ki sta dolgotrajna in ju ni mogoče olajšati;
- če se priznava druga znanstveno zadovoljiva metoda ali preskusna strategija, ki ne zahteva uporabe živih živali;
- za preskušanje bojnih sredstev, kozmetičnih preparatov, tobačnih ali alkoholnih izdelkov;
- brez anestezije, če se uporabljajo sredstva za hromljenje mišic.

Na živalih ogroženih vrst, na primatih, razen človeka, na živalih, odvzetih iz naravnega okolja, in na zapuščenih živalih se postopki lahko izvajajo le v skladu s predpisanimi pogoji.

Uporabniške organizacije morajo pri načrtovanju projektov upoštevati podatke iz drugih držav članic Evropske unije, pridobljene s postopki, izvedenimi v skladu s predpisi Unije. Podvajanje tovrstnih

postopkov se dovoli le izjemoma, če je to potrebno za zaščito javnega zdravja, varnosti ali okolja. Podvajanje se ne dovoli, če poskusna metoda ali strategija dokazano ne prinaša novih spoznanj.

Uporabniška organizacija mora:

- postopke izvajati v skladu z izdanim dovoljenjem;
- zagotoviti, da se žival po končanem postopku ustrezno zdravi ali usmrti, če je to potrebno zaradi dobrobiti živali;
- v največji mogoči meri preprečiti pogin živali kot končni rezultat postopka na živali in ga nadomestiti s predčasno usmrtnitvijo živali;
- zagotoviti, da se žival, ki je že bila uporabljena v enem ali več postopkih, uporabi v novem postopku le ob upoštevanju predpisanih pogojev, zlasti glede težavnosti preteklih in novega postopka ter zdravstvenega stanja živali.

Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, na spletni strani objavi netehnične povzetke izvedenih projektov ob upoštevanju varovanja intelektualne lastnine in zaupnih podatkov.

Izvajanje postopkov na živalih brez dovoljenja iz 21. člena ali v nasprotju s sedmim odstavkom tega člena, ki je storjeno naklepno, se šteje za mučenje živali.«.

10. člen

23. člen se spremeni tako, da se glasi:

»23. člen

Minister v soglasju z ministri, pristojnimi za znanost, visoko šolstvo in okolje, ustanovi etično komisijo za postopke na živalih.

Naloge etične komisije so:

- izdajanje ocene iz drugega odstavka 21. člena tega zakona o utemeljenosti in obsegu predlaganega projekta;
- izdajanje mnenja iz drugega odstavka prejšnjega člena o znanstveni utemeljenosti odstopa od uporabe laboratorijskih živali za delo na izoliranih organih, tkivih in truplih;
- sprejemanje načelnih mnenj v zadevah, povezanih s pridobivanjem, vzrejo, nastanitvijo, oskrbo in uporabo živali v postopkih, za katere je bilo izdano dovoljenje, ter zagotavljanje izmenjave najboljših praks;
- izmenjava podatkov o delovanju komisij za dobrobit živali pri organizacijah iz 20.a člena tega zakona in ocenah projektov ter dobrih praksah v zvezi s postopki na živalih znotraj Evropske unije;
- druge naloge v zvezi s postopki na živalih in delu na izoliranih organih, tkivih in truplih živali na zahtevo upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo.

Stroške priprave ocene iz prve alineje prejšnjega odstavka in mnenja iz druge alineje prejšnjega odstavka nosi predlagatelj.

Člani etične komisije za postopke na živalih so upravičeni do nadomestila v skladu s predpisi, ki urejajo povračila sejin.

Sredstva za izplačilo nadomestil iz prejšnjega odstavka zagotovi ministrstvo, pristojno za veterinarstvo.«.

11. člen

24. člen se spremeni tako, da se glasi:

»24. člen

Postopek za izdajo dovoljenja za izvajanje postopkov na živalih, higiensko-tehnični, organizacijski in kadrovski pogoji, nega in oskrba ter veterinarska oskrba teh živali, evidenca in poročanje o postopkih na živalih, o posegih in terapiji v izobraževalne namene morajo biti v skladu s predpisanimi pogoji.

Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, vodi na podlagi prejetih vlog za dovoljenja in letnih poročil o uporabi živali v postopkih statistično evidenco. Sklepni statistični podatki o številu in vrstah uporabljenih živali ter namenu uporabe, vključno s podatki o težavnosti stopnji posameznih postopkov, so javni. Dokumentacija o projektih se mora hraniti najmanj pet let.«.

12. člen

Prvi odstavek 26. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Usmrtitev živali je dovoljena, če:

1. je takšen ukrep odrejen zaradi diagnostičnih preiskav ali preprečevanja ter zatiranja določenih boleznih živali in zoonoz;
2. je iz drugih zdravstvenih razlogov prepovedan zakol bolne ali poškodovane živali;
3. je žival po veterinarski presoji v agoniji, neozdravljivo bolna ali ima hujše poškodbe in ji bolezen oziroma poškodba povzroča trpljenje;
4. je žival dosegla tako starost, da ji odpovedujejo osnovne življenjske funkcije;
5. je to potrebno zaradi ohranjanja naravnega ravnovesja v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave;
6. je izvedena zaradi deratizacije škodljivih glodavcev;
7. gre za nevarno žival ali nevarnega psa in nevarnosti ni mogoče drugače preprečiti;
8. gre za žival, ki povzroča občutno škodo in tega ni mogoče drugače preprečiti;
9. gre za nevarnega psa, s katerim ni bilo opravljeno predpisano šolanje iz 26.c člena tega zakona ali to šolanje ni bilo uspešno opravljeno;
10. uradni veterinar na podlagi prijave lastnika psa ugotovi, da je pes neobvladljiv in kaže ponavljajoče znake napadalnega vedenja do ljudi, prijavitelj pa to verjetno izkaže;
11. tako odredi uradni veterinar zaradi zaščite ljudi oziroma živali;
12. rejna žival ni primerna za nadaljnjo rejo in ni namenjena za zakol;
13. je vzrejena ali rejena za namene uporabe v postopkih, vendar zaradi narave postopka ni primerna za uporabo v tem ali nadaljnjih postopkih in se zato šteje kot odvečna laboratorijska žival, ali če je tak ukrep potreben zaradi zaščite dobrobiti živali v postopkih;
14. je izvedena zaradi zakola živali;
15. je izvedena v skladu s predpisi, ki urejajo lovstvo in ribištvo;
16. je izvedena zaradi odstranjevanja odvečnih enodnevnih piščancev in zarodkov v jajcih;
17. je potrebna za znanstvenoraziskovalno ali izobraževalno delo na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali;
18. je v skladu z izdanim dovoljenjem iz 21. člena tega zakona;
29. je izvedena za potrebe naravoslovnih muzejev;
20. je izvedena v skladu s 26.b členom tega zakona.«

V drugem odstavku se črta besedilo », kože, krzna«.

13. člen

Peti odstavek 31. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Če zavetišče zapuščene živali ne odda v 45 dneh od dneva, ko je bila žival nameščena v zavetišče, krije nadaljnje stroške oskrbe živali imetnik zavetišča, v katerem je žival nameščena.«.

14. člen

Za 32. členom se doda nov 32.a člen, ki se glasi:

»32.a člen

Ne glede na določbe tega poglavja lahko zavetišče zdrave, sterilizirane ali kastrirane ter označene mačke vrne v okolje, če niso vajene stika s človekom in jih ni mogoče oddati. Te mačke se po vrnitvi v okolje ne štejejo več za zapuščene živali.«.

15. člen

41. člen se spremeni tako, da se glasi:

»41. člen

Minister v soglasju z ministri, pristojnimi za znanost, visoko šolstvo in okolje, izda predpis o natančnejših pogojih za izdajo dovoljenj za izvajanje postopkov na živalih, postopku, dokumentaciji, evidenci, poročilih in o etični komisiji ter o obveznostih strokovne osebe za zaščito živali, kadrovskih in drugih pogojih za izvajanje postopkov ter ravnanju z živalmi po končanem postopku.«.

16. člen

V II. poglavju se v naslovu 4. podpoglavja, v drugem, četrtem, petem in šestem odstavku 20.a člena, v prvem in drugem odstavku 22. člena, deveti alineji 43. člena ter 11., 12. in 13. točki 45. člena beseda »poskus« v vseh sklonih in številih nadomesti z besedo »postopek« v ustreznih sklonih in številih.

17. člen

(prehodni določbi)

Etična komisija, imenovana v skladu s 23. členom Zakona o zaščiti živali (Uradni list RS, št 38/13 – uradno prečiščeno besedilo), nadaljuje delo v skladu s tem zakonom.

Postopki glede zapuščenih hišnih živali, ki so se začeli na podlagi Zakona o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo), se končajo v skladu z dosedanjimi predpisi.

18. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Gre za nomotehnične spremembe zaradi uskladitve z zadnjimi verzijami evropskih predpisov.

K 2. členu

Izrazi v 2., 15., 16. in 29. točki se spreminjajo zaradi uskladitve z Direktivo 2010/63/EU, saj je Evropska komisija v uradnem opominu, ki ga je Slovenija prejela zaradi neustreznega prenosa določenih določb Direktive, navedla, da prenos izrazov ni skladen z Direktivo. Zaradi uskladitve z izrazom v 15. točki se v členu beseda »poskus« nadomesti z besedo »postopek«.

K 3. členu

Zaradi preprečevanja preprodaje psov in ilegalne trgovine s psi je zakon predpisuje obveznost, da je lastnik pasjega mladiča dolžan vse pasje mladiče, ki se skotijo v RS, označiti že v leglu, pri tem je mogoče takoj preveriti upoštevanje veljavnih določb zakona glede preobremenjevanja psic in preprodaje psov.

K 4. členu

Označevanje mačk je eden izmed osnovnih prvih korakov k odgovornemu lastništvu živali. Odgovorno lastništvo je pogoj za zmanjševanje števila zapuščenih mačk v Sloveniji, zato nova določba vpeljuje označevanje mačk z mikročipi in vpis mačke in njenega lastnika v centralno bazo podatkov. Navedena določba opredeljuje zbiranje in upravljanje s podatki ter upravljalca centralne baze podatkov o mačkah.

K 5. členu

Z dopolnitvijo se jasneje določa pravna podlaga, da se za psa, ki je nevaren, izda odločba v upravnem postopku. Z odločbo uradni veterinar oziroma druga uradna oseba Uprave s pooblastili za odločanje v upravnem postopku ugotovi, da je pes nevaren, in to dejstvo vpiše v centralni register psov. Hkrati se določa pravna podlaga, da pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve. Nevaren pes je po obstoječi definiciji pes, ki je ugriznil človeka ali žival, pa tudi pes, ki kaže napadalno vedenje do človeka oziroma ga ni mogoče obvladati. Z že veljavnim predpisom so določene štiri izjeme, ko pes, ki ugrizne, ni nevaren pes in sicer, ko ugrizne in je ugriz posledica izvajanja službene dolžnosti policijskih ali vojaških psov, ugriz, ki je posledica nedovoljenega vstopa osebe v objekt ali na ograjeno zemljišče, ki je na vhodu označeno z opozorilnim znakom, ugriz, ki je posledica ravnanja s psom med veterinarskimi posegi, mladi psi devet mesecev starosti in so v tem obdobju ugriznili enkrat, datum skotitve psa pa je bil vnesen v centralni register psov že pred ugrizom. Postopek z nevarnim psom je upravni postopek, kjer se med ugotovitvenim postopkom po presoji vseh okoliščin presoja, ali je pes nevaren. Za izvedbo postopkov določitve psa kot nevarnega je iz dosedanje prakse razvidno, da je potrebna jasna določljivost in merljivost kriterijev upoštevajoč časovni odmik od samega dogodka. V kolikor temu ni tako, je možnost izmikanja določitve statusa nevarnega psa velika in dopušča zlorabo instituta s tem pa se učinkovitost preprečevanja ugrizov zmanjša. Nevarnost ugriza psa je potrebno preprečiti, ne glede na njegovo izzvanost, saj je posledica ugriza lahko huda telesna poškodba, iznakaženost ali celo invalidnost, kar je zaradi zaščite javnega interes potrebno preprečiti. Opredelitev statusa nevarnega psa pomeni zaščito ljudi in živali pred nadaljnjimi ugrizi in napadi, s čimer se zagotavlja varstvo javnega interesa. Nevaren pes mora biti na javnem mestu na povodcu in nositi nagobčnik, ali biti zaprt v pesjaku ali objektu ali bivati v ograjenem prostoru z ograjo visoko najmanj 1,8 m, ki je na vhodu označen z opozorilnim znakom. Nevarnega psa ni dovoljeno zaupati v vodenje osebam, ki so mlajše od 16 let. Navedeni preventivni ukrepi preprečujejo nadaljnje ugrize in napade ne glede na izzvanost. Če je pes nevaren, je zaradi varstva javnega interesa nujno dodati v pravno podlago za izvajanje postopkov, da pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve. Preventivni ukrepi, ki preprečujejo morebitne vnovične napade in so predpisani v drugem odstavku 12. člena zakona, morajo za skrbnika nevarnega psa začeti veljati takoj, ne glede na pritožbe lastnika, ki se ne strinja z ugotovitvijo, da je njegov pes nevaren. S predlagano dopolnitvijo, da pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve, se tako zagotavlja takojšnja izvršljivost odločbe, s čimer se prepreči vnovični ugriz oziroma napadalnost psa.

K 6. členu

Z navedeno določbo se usklajujejo izrazi v celotnem zakonu.

K 7. členu

Z dodanim 20.b členom je natančneje opredeljeno, katere osebe, ki so udeležene v postopkih z živalmi, ki so namenjene za poskuse, morajo biti ustrezno izobražene in opraviti preizkus pri izvajalcih, ki morajo izpolnjevati določene pogoje. Dodaja se pravna podlaga za vodenje evidenc teh oseb pri organu, pristojnemu za veterinarstvo in način preverjanja znanja.

K 8. členu

V besedilo drugega odstavka je dodana ocena etične komisije, ki mora biti vključena v obdobje odločanja upravnega organa.

V besedilo šestega odstavka je dodano, da odvzem dovoljenja ne sme neugodno vplivati na dobrobit živali, ki se uporabljajo ali so se nameravale uporabiti v projektu.

V uradnem opominu je Evropska komisija navedla, da prenos teh določb ni bil dovolj jasen.

K 9. členu

Besedilo člena je popravljeno zaradi uskladitve z zakonodajo EU.

K 10. členu

Zaradi uskladitve z zakonodajo EU in večje jasnosti se beseda »poskus« nadomesti z besedo »postopek« oziroma z besedo »projekt«, kjer je to smiselno.

K 11. členu

Besedilo člena se popravlja zaradi uskladitve z zakonodajo EU in večje jasnosti.

K 12. členu

Z dosedanjo 22. točko 26. člena se je dovoljevala usmrtitev zdrave zapuščene živali v zavetišču po preteku 30 dni od namestitve v zavetišče, če živali ni bilo mogoče oddati novim lastnikom. Prepoved usmrtitve zdravih zapuščenih živali v zavetiščih se nanaša na najdene, oddane ali odvzete hišne živali. Hišne živali, ki so v pristojnosti urejanja ministrstva, pristojnega za veterinarstvo so psi, domače mačke, sobne ptice, mali glodavci, terarijske, akvarijske in druge živali, ki so namenjene za družbo, varstvo ali pomoč človeku.

V zadnjih desetih letih se je stanje na področju zapuščenih psov izboljšalo in v zadnjih treh letih zavetišča niso poročala o težavah zaradi prenaseljenosti, zlasti psov, zato se spreminja določba, ki dovoljuje usmrtitev živali po 30 dneh od namestitve v zavetišče. Prav tako po poročanju zavetišč v praksi večina teh v Sloveniji že uveljavlja politiko neubijanja (no-kill policy). Usmrtitev živali je možna samo iz razlogov, navedenih v 26. členu zakona, zato se s spremenjenim odstavkom usklajujeta 31. in 26. člen. Prav tako se z novim odstavkom določi nosilec stroškov za oskrbo zapuščenih živali.

Druge spremembe člena so zaradi uskladitve zakona z novim izrazom in z zakonodajo EU.

K 13. členu

Z navedeno določbo se ureja plačevanje stroškov za zapuščene živali na način, da se podaljšuje rok na 45 dni v breme dosedanjega lastnika ali občine v kolikor ni zagotovila zavetišča. Po preteku navedenega roka stroški oskrbe in namestitve zapuščene živali preidejo stroški na zavetišče, s čimer se spodbuja oddajo zapuščenih živali, ki jih je težje oddati.

K 14. členu

S tem členom se ureja status zapuščenih mačk, ki niso vajene stika s človekom in jih ni mogoče oddati.

K 15. členu

Gre za uskladitev besedila z novim izrazom.

K 16. členu

Gre za uskladitev besedila z novim izrazom.

K 17. členu

S tem členom se določa nadaljevanje dela za obstoječo Etično komisijo, ki nadaljuje delo po določbah spremenjenega zakona. S prehodno določbo se ureja dokončanje že začelih postopkov v zvezi z zapuščenimi živalmi po določbah do sedaj veljavnega zakona.

K 18. členu

S tem členom se določa uveljavitev zakona v petnajstih dneh po objavi v Uradnem listu RS.